WASHINGTON D. C.

Кріпкий вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J. Телефон: HEnderson 4-0807, 4-0237. Тел. УНС: HEnderson 4-1016

РІК LXI. Ч. 29. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 31-го СІЧНЯ 1953. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS No. 29. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, JANUARY 31, 1953. VOL. LXI

КОМІСІЯ ЗАТВЕРДИЛА СЕКРЕТАРІВ АРМІЇ, ФЛЬОТИ І ПОВІТРЯНИХ СИЛ

Вашингтон. — Сенатська комісія збройних сил затвердила на становища департаментових секретарів особи, призначені президентом Айзенгавером. Це такі люди: Роберт Т. Стівенс, секретар армії, і Роберт Андерсон, секретар фльоти. Вони затверджені одноголосно. Проти третього, а саме повітряного секретаря Гарольда Е. Талбота, голосував сен. Естес Кіфовер. Стівенс обіцяв позбутися уділів, у великих текстильних підприємствах, у яких його родина має більш між половину закладового капіталу, а Талбот зобов'язався зробити так само з своїми уділами в літунських підприємствах. Комісія затвердила швидко цих людей на вимогу президента Айзенгавера, який прохав прискорити цю справу після того, як уже було вирішене затвердження секретаря оборони, що об'єднує всі три ділянки збройних сил.

Сенатори образовують, що провідні бизнесмени, які обіймають керівництво департаменту оборони, мусять позбутися уділів у своїх підприємствах вартістю $5,000,000. На ділі, точно ніхто не знає, які мастки посідають п'ять бизнесменів, що саме затверджені на різні становища в цьому департаменті. Найбільше уділів, бо вартістю $2,700,000 позбувся самий секретар оборони, Чарлз Е. Вілсон в підприємстві Дженерал Моторс Корпорейшен, одначе він має ще уділи в інших корпораціях, які не дістають замовлень від його департаменту. Роджер М. Кайс, колишній віцепрезидент цієї самої корпорації, який вижидає затвердження Сенату на становище підсекретаря оборони, згодився продати уділи вартістю $200,000 і інші цінні папери. Роберт Т. Стівенс, щойно затверджений на становище секретаря армії, згодився позбутися уділів вартістю $1,-500,000 у підприємстві Дж. П. Стівенс, що заложене його батьком. Давніше він згодився продати уділи в інших підприємствах, яких вартість може дорівнювати уділам в його родиннім підприємстві. Гарольд Талбот, затверджений на становищі секретаря повітряних сил, згодився продати уділи вартістю $700,000 до $800,000 в різних підприємствах. Він признав, що він платить майже 200,000 федерального податку при продажу своїх уділів. Найменше турбот з продажом уділів має секретар фльоти, Роберт Б. Андерсон, бо він має продати тільки один або два уділи.

Труман легковажить „всезнайків" у Конгресі

Індепенденс, Мо. — Недавній президент Гаррі С. Труман закидає неясно висловився про своїх критиків з-посеред конгресменів, які обурювали конгресменів на нього за те, що він не вірить, щоб Совєти мали атомову бомбу. Він покликається на науковців, які погоджуються з його думкою, кажучи, що це „проблематична справа", чи Совєти мають атомову бомбу, придатну до повітряного нападу. (Таку думку сказав нагороджений нагородою Нобеля фізик, д-р Артур Г. Комптон, у Бомонт, в Тексасі. Другий науковець, лейтнант генерал Леслі Грoв, що був головою атомового проекту під час другої світової війни, заявив таке: „Ми знаємо тільки, що в Росії був ядровий вибух. Одначе це не доводить, що Росія має атомову бомбу у придатній формі"). Труман назвав „вивірною головою" голосування в комісіях Сенату й Палати Репрезентантів, щоб обмежити право президента до реорганізації бюр в екзекутивній ділянці. Як зразок, яке це має значення, Труман заявив, що він самий доконав більше урядових перемін, ніж усі давніші президенти разом. Дальше Труман назвав „шпильковими головами" тих конгресменів, що ніколи не признали державному секретарові Дінові Ачесонові його співпрацю з кол. президентом Гербертом Гувером в комісії для плянування реорганізації уряду. У справі атомової бомби Труман закинув конгресменам бажання бути всезнайками, що хочуть вийти впродовж п'ятьох мінут краще знавця про посідання атомової бомби Совєтами ніж хто інший, хто мав нагоду основно зазнайомитися з цією справою. Заввагa Трумана викликали нову гостру критику серед сенаторів у Вашингтоні.

Власник портових підприємств не знає про свої мільйонові витрати

Ню Йорк. — На допити Стейтової Карної Комісії, покликано на свідка власника різнородних портових підприємств, Вільма Дж. МекКормака, щоб почути його думку про організацію підпільних елементів для ограблювання корабельних підприємств та втримування кримінальних типів як нагляддачів над робітниками. Упродовж півтретягодинного свідчення МекКормак заперечив, наче б він колинебудь чув про такі надужиття, а навіть не знає нічого, що одно з його підприємств, що займалося постачанням механіків для вантаження кораблів („стиведорів") спалило записки й книжки з витрат на загальну суму $984,908 впродовж останніх п'яти років. Під час свідчення він попав у спір з дорадником комісії Теодором Кіндл, коли той запитався свідка, як він пояснить такі великі витрати без книжкових записок, коли комісія має докази в виді рахунків, предложених власниками харчівень і інших торгівель, на вислані до його мурів припаси.

СТЕЙТ НЮ ЙОРК ВИТРАТИВ ПІВ МІЛЬЙОНА НА ТУБЕРКУЛІЧНИХ ЧУЖИНЦІВ

Олбені, Н. И. — У минулому п'ятирічному періоді часу, тобто від 1947 р. до 1952 р. стейт утримував по шпиталях 283 чужинних громадян, хворих на туберкульозу, витрачуючи на їх лікування пів мільйона долярів, як це виявляє д-р Герман Е. Гілбо, стейтовий комісар здоров'я. Він пригадав, що чужинці, які хочуть приїхати до Америки виключені від висідки на американську землю. Не зважаючи на такі застороги, деякі імігранти або часові подорожні продістаються до тутешної країни, головно через нюйоркську пристань, а осівши в стейті Ню Йорк, стають публичним тягарем. Д-р Гілбо каже, що 95% таких чужинних туберкулічних пацієнтів приїхали в Америку рік тому. Це сталося мабуть тому, що провірку серед переміщених осіб в Европі переводили чужинні лікарі. Тепер переводять „скрінінг" американські лікарі.

МОСКВА ЗАКЛИНАЄ МОЛОДЬ УКРАЇНИ ДО „БЕЗПОЩАДНОЇ БОРОТЬБИ" ПРОТИ УКРАЇНСЬКИХ І ЖИДІВСЬКИХ „БУРЖУАЗНИХ НАЦІОНАЛІСТІВ"

Москва, 29. січня. — Згідно з повідомленням місцевої преси, представники московської окупаційної влади в Україні звернулись до української молоді, закликаючи її до „безпощадної боротьби" проти „звірських агентів американського імперіялізму українських і жидівських — буржуазних націоналістів та сіоністів". З таким закликом зверенувся до 2,300,000 членів Комуністичного Союзу Молоді (Комсомолу) України генеральний секретар тої організації Г. Г. Шевель на з'їзді Комсомолу в Києві 27-го січня. Він твердив, що боротьба проти українського і жидівського „буржуазного націоналізму" має „окреме значення в теперішніх обставинах". При цій нагоді він знову накинувся страшною лайкою на українських націоналістів, заявляючи, що „з тілом і душею запродались американським імперіялістам". Теж „жидівських буржуазних націоналістів" він називав „слугами американського імперіялізму", обвинувачуючи американських сіоністів в змові з заарештованими в Москві лікарями. „Ці нікчемні наймиті" готові на найогиднійші злочини — твердив Шевель.

Американська преса подала на видному місці ці нові обвинувачення проти українських націоналістів, з якими цим разом вже зв'язано теж і жидів. Раніше не тільки большевики, але за ними й деякі жидівські групи у вільному світі намагались підсувати українським націоналістам антисемітизм.

Доллес і Стассен відлетіли до Европи

Вашингтон. — Державний секретар Дж. Доллес і Директор Взаємної Безпеки Г. Стассен відлетіли вчора до Европи для зустрічі з діячами цього континенту і для вгляду в справи оборонности держав північно-атлантийської спільноти. Державні мужі ЗДА мають відвідати спочатку відвідати Рим. Дальший шлях подорожі вів би в Париж, Лондон, Бонн, Гаґу, Брюссель і нарешті у Люксембурґ, звідки вони плянують відлетіти назад і прибути 8 лютого до ЗДА. Перед відлетом, Доллес і Стассен були на сніданку у президента Айзенгавера, з яким особисто обговорили деякі подробиці свого поступування і вислухали останніх вказівок голови держави. Вже в своєму радіовому виступі у вівторок цього тижня, державний секретар споєвістив слухачів про заінтересування президента справами Европи й зазначив, що його подорож відбувається на бажання Айзенгавера. Президент, за словами Доллеса, висловив думку, що якщо задумові створити европейську спільноту припречено невдатися, то уряд буде змушений „трохи переглянути" свою европейську політику.

Предложення зменшити число працівників закордоном

Вашингтон. — Сенатор Олін Джанстон твердить про можливість заощадити „більйони" долярів, відкликавши з закордону сто тисяч цивільних працівників. За думкою Джанстона, це можна осягнути на протязі кількох місяців. Думки Джанстона були представлені в рапорті сенатора Г. Бирда, де стверджено, що тепер за кордонами ЗДА перебуває 183,222 цивільних урядовців, що з них кожних 100 на 184 можуть бути відкликані до дому.

Бюджет стейту Ню Йорк з більйона долярів

Олбені, Н. И. — Губернатор Томас Е. Дюї пред'явив стейтовій легіслятурі до одобрення бюджет на наступний скарбовий рік висотою $1,072,484,440, тобто на понад 36 мільйонів долярів менше ніж виносять витрати поточного року. Губернатор заявив при цьому, що ці витрати можна покрити без нових стейтових податків. У бюджеті находяться позиції на публічні роботи висотою $108,200,000. Тому, що в стейтовій легіслятурі більшість мають републіканці, вони піднесуть заслуги свого партійного губернатора в тому, що він не накладає нових податків.

Ґрипа розповсюджується по країні

Вашингтон. — Служба Публічного Здоров'я сповістила про небезпечні наслідки епідемії ґрипи. Стверджено зростання випадків смерти серед хворих на ґрипу. Побільшену смертність зауважено також у випадках запалення легенів. Це упереджено урядових кіл сповіщено про те, що ґрипа прибирає розміри пошестя. Служба Здоров'я має відомості про поширення недуги у 106 містах, де вже три тижні помічається постійне побільшення захворань на ґрипу. У цих містах кожного тижня на ґрипу вмирає в середньому 11,300 осіб.

Артисти-вояки на українському святі самостійности в Лос Анджелес

Лос Анджелес, Каліфорнія. (Н). — Артисти-вояки американських збройних сил, які щойно повернули з турне по Кореї, візьмуть офіційну участь, із своїм хором, сольоспівами та оркестрою, в урочистому Концерті з приводу роковин проголошення самостійности і соборности Української Народньої Республики. Цей концерт влаштовує Українська Централя в Лос Анджелес і він відбудеться в неділю, 8-го лютого в Еко Парк Рекрієйшен Голл. В Святі, крім того, візьмуть участь кращі українські і білоруські артисти та дві групи українських танцюристів, а з промовами виступлять: д-р Михайло Дудра, професор університету Лайола, та п. Калина Лисюк.

Посадник Нюарку проголошує „Український День"

Нюарк. — Посадник міста Нюарку п. Вінсент Віллані, проголосив цієї п'ятниці неділю 1-го лютого як День Української Незалежности в цьому місті з приводу роковини проголошення самостійности і соборности Української Народньої Республики. Того дня, в неділю 1-го лютого, місцевий Український Централений Комітет влаштовує в залі Української Централі Свято Державности і Соборности, на якому святочну промову виголосить кермачник ресорту закордонних справ Виконного Органу УН Ради д-р Степан Витвицький, а в концертовій частині виступлять: оперовий співак баритон Теодор Терен, хор „Трембіта" під управою професора В. Тритяка та рецитаторка п-ні Л. Крушельницька. На фортепіяні акомпаніюватиме Леся Вахнянин. Свято почнеться о год. 3-тій пополудні.

ПРОЩАЮТЬ ПРИЯТЕЛЯ І ОБОРОНЦЯ

Понад 28,000 корейців прощали в своїй зниценій столиці Сеул командантa алиянтських сухопутних збройних сил в Кореї, ген. Джеймса Ван Фліта, що відходить на пенсію. З цієї нагоди корейський президент Сингман Рі віддзначив його найвищим відзначенням країни. На місце ген. Ван Фліта приходить до Кореї ген. Максвел Тейлор.

Важливі наради військових командантів в справі Кореї

Токіо. — Вчора тут відбулися важливі наради військових командантів, що можуть означати новий розвиток війни в Кореї. В нарадах взяли участь: шеф штабу американської армії ген. Лотон Коллінс, який тільки що відбув інспекцію алиянтського фронту в Кореї, головний командант алиянтських збройних сил на Далекому Сході ген. Марк Кларк та ген. Максвел Тейлор, що має заступити ген. Джеймса Ван Фліта на пості команданта алиянтських наземних збройних сил на корейському фронті. Подробиць нарад та їх висліду не проголошено, — хоч і не скривається їхньої важливости. Тимчасом в старинній і зниценій війною — столиці Кореї, місті Сеул, ген. Джеймс Ван Фліт сердечно прощався з корейцями, висловлюючи свій жаль, що йому не довелось завершити свого завдання та звільнити їхню країну від червоного окупанта і заявляючи, що його серце залишається з корейцями. — Ген. Ван. Фліта прощало коло 28,000 зібраних корейців. На корейському фронті приходило вчора тільки до спорадичних перестрілок між патрульними відділами. Алиянтська авіяція — продовжувала свою інтенсивну акцію проти воєнних об'єктів у ворожому запіллі.

Коллінс має вияснити найновішу невдалу офензиву в Кореї

Вашингтон. — Палатна комісія збройних сил заповіла, що покличе в понеділок на переслухання голову штабу армії генерала Дж. Лотона Коллінса для повного вияснення причин, найновішої невдалої офензиви проти китайських комуністів у Північній Кореї. Це був напад повною силою на так званий горбок Спуд, при чому вже наперед запрошено деяких генералів і кореспондентів як очевидців. Це виглядало, — кажуть деякі конгресмени, — що команда хотіла перед гістьми зробити показ на театральний лад без уваги на можливу втрату життя вояків. На ділі офензива невдалася, бо комуністи були приготовані і поховалися в глибоких норах, що їх заздалегідь викопали і забезпечили перед нападом з повітря. Голова комісії збройних сил каже „що він не вірить, щоб командант в Кореї могли так легковажити життя вояків, одначе для заспокоєння прилюдної опінії він покличе ген. Коллінса на свідчення. Коллінс уже їде з Кореї і негайно подасть перші вістки про цю справу через радіо до відома всьому населенню.

Іміграційний закон МкКарана погіршує становище 400 працівників ОН

Об'єднані Нації, О. Н. — Генеральний секретар ОН Трігве Лі звертає увагу уряду ЗДА, що новий іміграційний закон МекКаррана погіршує становище 400 працівників ОН, які як чужинці мають постійні візи на побут в ЗДА. Згідно з новим законом вони можуть втратити ці візи, коли б виїхали із ЗДА, бо при повороті до цієї країни вони змогли б дістати тільки тимчасові візи, а коли б втратили працю в ОН, то були б наражені на втрату права побуту в ЗДА. Новий іміграційний закон домагається, щоб подібні чужинці при в'їзді до ЗДА підписували заяву, що вони зрікаються всяких привілеїв, які випливають із того становища, що його займають в ОН. Згідно з новим законом — чужинець, що не підпише подібної заяви, дістає тимчасову візу, а при повному в'їзді не зможе дістати дозволу на поворот до ЗДА. Трігве Лі просив про зміну цих постанов ще в серпні 1952 року, але досі не має відповіді, а урядовці признають, що праці в ОН поза Америкою, бо не хочуть залишати ЗДА, бо їх пізніше не впустили б до цієї країни.

Польща не виконала пляну

Варшава. — Польща не потрапила виконати в минулому році встановлений для неї господарський плян, — хоч промислову продукцію вона збільшила на 20% — повідомила в пресі урядова комісія державного планування. В повідомленні сказано, що господарський плян як цілість був виконаний на 98 відсотків, при чому продукцію названих окремо товарів збільшено на 100 відсотків, в порівнянні з попереднім роком. Загальний національний прибуток мав збільшитися на 10 відсотків. В повідомленні повідомлено, на московський лад, тільки „відсотки", не називаючи жадних конкретних чисел.

ЕВРОПА ОЧІКУЄ ВІДВИДИН ДОЛЛЕСА

БРИТАНІЯ ПРОТИ ТІСНІШОГО ЗВ'ЯЗКУ З ЕВРОПЕЙСЬКОЮ ФЕДЕРАЦІЄЮ

Лондон. — В столиці Британії, як теж континентальних европейських країн з новими надіями і деякими побоюваннями очікують відвідин нового американського державного секретаря Джана Фостера Доллеса, куди він виїжджає з Ню Йорку вже сьогодні. Ці почування викликала недавня заява Доллеса з виразною пересторогою для европейських країн, що Америка готова переврити свою політику у відношенні до них, якщо вони не завершать свого об'єднання для оборони. Безпосередньо після того виступу Доллеса — французький уряд досить несподівано рішив передати під розгляд Національної Асамблеї справу ратифікації мирового контракту з Німеччиною та договору про европейську оборонну спільноту, на підставі якого Німеччина мала б виставити 12 дивізій для европейської армії. Вже раніше французи висловлювали всілякі застереження проти тих договорів, вимагаючи перед їх ратифікацією полагодження французько - німецького спору відносно Сарщини і зокрема активної участи Британії в европейській обороній спільноті, до якої, крім Франції й Німеччини, тепер належать ще Італія, Бельгія, Голяндія і Люксембурґ. — В Британії побоюються, що Доллес під час своїх тепірішніх відвідин теж зі свого боку може домагатися тіснішого зв'язку Британії з тою спільнотою та у відповідній мірі узалежнювати від того її своє відношення до Британії, головно в справах дальшої фінансової допомоги для захитаного британського бюджету. Проте, в поінформованих колах британської столиці вже тепер вважають, — що єдине, що може Доллес досягнути, це запевнення, що Британія з прихильністю буде ставитись до европейської спільноти та повторення її ґарантій, що вона не допустить до того, щоб Німеччина колинебудь озброївшись в рамках тої спільноти, з неї виступила, але поза це британський уряд не думає активно втягаватись в тій спільноті, маючи зобов'язання відносно країн британської імперії. Справу комплікує дещо теж і не дуже одушевлене відношення британських офіційних кол, і то з обидвох великих партій, до самої особи теперішнього американського державного секретаря. Доллес напередодні свого виїзду ще мав бачитись з президентом Айзенгавером та деякими конгресовими представниками й обговорити з ними ще останні подробиці своєї місії. Він виїжджає літаком з Ню Йорку до Риму, опісля до Парижу, Лондону, Бонну, Гаґи, Брюселі і Люксембурґу.

Можливості перевірки французької закордонної політики

Париж. — Після ухвали французького бюджету, французький міністер закордонних справ, Джордж Бідо дістав доручення розглянути і перевірити низку пекучих проблем французької закордонної політики. Правда, негайно після зміни уряду Бідо повідомив уряди Британії та інших европейських країн, що переборання ним посту міністра закордонних справ від Роберта Шумана не означає будьяких змін в дотеперішній закордонній політиці Франції, зокрема щодо пляну Шумана, проте це не виключає, що вже в найближчих тижнях — Франція перевірить своє відношення до поодиноких закордонно-політичних справ, починаючи від договору в справі европейської оборонної спільноти. Напрям тої перевірки узалежнюється ще від розмов французького прем'єра Маєра і міністра Бідо з американським державним секретарем Доллесом, під час його відвідин в Парижі наступного тижня.

Армія ЗДА старається злагіднити непорозуміння населення в Европі

Париж. — До Парижу з'їхалися старшини американської наземної армії, літунства і фльоти на наради, щоб обдумати засоби, якби то злагіднити малі непорозуміння між членами американських збройних сил в Европі та цивільним населенням. Ці непорозуміння виникають із таких причин: Важкі американські машини нищать шляхи в европейських краях, а турболітаки, що літають від ранку до вечора, непокоять цивільне населення. З приходом американських військових частин зростають ціни мешкань і харчів, а також наставить непорозуміння в місцевих кінах та каварнях. Наради старшин відбуваються під проводом генерала Томаса Т. Генди, і на них вирішили поробити такі заходи. Перед приходом американських частин до нової місцевости треба буде поінформувати про це місцеве населення та делікатно розв'язати справу приміщення старшин та жонатих вояків. Навчити вояків місцевої мови. Унормувати автовий рух по вузьких дорогах. Дискретно вживати своєї політики, повчити вояків про місцеві валютові обов'язки та про звичаї, традицію і товариську поведінку, що обов'язує місцеве населення.

● Літак „Індепенденс", уживаний президентом Труманом для своїх подорожей, переміщять на звичайний військовий транспортовий літак. През. Айзенгавер буде вживати іншого військового літака для своїх подорожей.

ІРАН НЕ ХОЧЕ ВІДНОВИТИ З СОВЄТАМИ ДОГОВОРУ ПРО ІКРУ

Тегеран, Іран. — Ще досі не скінчилася криза, що виникла після удержавлення іранської нафти, а вже народжується нове непорозуміння з Совєтами, бо Іран не годиться відновити договору в справі свого „Королівського присмаку" — ікри, якою досі монопольно торгують по всьому світі представники „робітничого уряду" — московські большевики. Прем'єр Моссадек заявив совєтському амбасадорові Іванові Садчикові, що Іран задумує націоналізувати торгівлю ікрою, і року не може продовжувати договору з Совєтами, що тривав 25 років, і саме тепер кінчається. Совєти продавали 90% всієї ікри, а за те давали Іранові 15% із доходу. Іран задумує сам продавати ікру, бо Совєти не тільки що збагачуються на іранських продуктах ,але ще й використовують цей договір для політичних цілей. Член іранського парляменту заявив, що совєтські працівники в Ірані ще „гніздо шпигунів". Ця кав'ярова справа може привести до поважного непорозуміння між Іраном і Совєтами. Совєти продавали кожного року коло 110 тонн кав'яру по всьому світі.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage privided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
В Джерзі Сіті і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	$ 6.50	Six months	$ 6.50
На три місяці	$ 3.50	Three months	$ 3.50
Число з понеділка (з англійською частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weakly, English language suppl.)	
На рік	$ 3.00	One year	$ 3.00
На пів року	$ 2.00	Six months	$ 2.00

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSFY CITY 3, N. J.

ТИСК НА ЕВРОПУ

Цього тижня від'їдуть до Европи Джан Фостер Доллес, секретар стейту, та Гаролд Стассен, директор Взаємної Безпеки. Про ціль їхньої поїздки натякнув Доллес у своїй промові через радіо і телевізію. Це найактуальніша частина його промови, яка має підготовити ґрунт під розмови, які доведеться мати Доллесові та Стассенові в Західній Европі з урядами демократичних країн, а в першу чергу — Британії, Франції та Західної Німеччини. Всі ті країни ЗДА вважають за своїх союзників і приятелів в боротьбі з кремлівською аґресією. Хоч російський імперіялізм є більшою загрозою для вільних европейських країн, ніж для Америки, проте, в Західній Европі так не думають і тому не спішаться з розбудовою оборони, ні не скріпляють спільного фронту вільних країн, так дуже потрібного на випадок нової совєтської аґресії.

Світовий конфлікт, що повстав через комуністичну аґресію та російський імперіялізм, вважає багато людей в Европі конфліктом між ЗДА і СССР і боротьбою за перше місце в світі. Це не подобається американцям, зокрема республіканцям, які це становище Західної Европи вже нераз гостро критикували теж і в Конґресі. Такої критики треба надіятися і в новім Конґресі при дебаті над державним бюджетом ,коли знов буде справа дальшої допомоги европейським країнам. Ген. Айзенгавер і Доллес є за повну допомогу. Европа є в них далі на першому місці, так, як це було за демократичної адміністрації. Але Конґрес має тепер республіканську більшість, яка буде старатись зменшити державні видатки, де тільки буде можливе. Заходить небезпека, що новий Конґрес може вкоротити грубо теж і допомогу Европі, якщо вона не виявить до того часу більшої активности щодо своєї оборони і об'єднання своїх сил.

У своїй промові Доллес запевнив Европу і ввесь світ, що ЗДА не тільки ніякої війни не почнуть, але будуть старатись довести до якнайскорішого закінчення війни в Кореї та Індо-Китаю. Вони зброяться тільки на те, щоб своєю силою та силою вільних країн залякати Кремль перед спровокуванням нової світової війни. В такому розумінні ЗДА видали досі 30 більйонів долярів на оборону та об'єднання Західної Европи. Але, як говорив Доллес, тепер американський нарід глядить на цю справу дещо інакше. Якщо Англія, Франція і Зах. Німеччина підуть в справі оборони окремими шляхами, говорив Доллес, то американський нарід переведе перевірку своєї закордонної політики у відношенні до Західної Европи.

Отже, заки Доллес та Стассен приїдуть до Парижа, Бонн чи Лондону, там уже знатимуть, чого вони приїхали. Що більше: знатиме про це ввесь світ. В Лондоні знатимуть, що Вашинґтон невдоволений ,що Англія вагається з своїм вступом в Европейську Армію шістьох націй, чим ускладнює положення кожночаного уряду в Франції. В Англії мають на те свої причини, бо ця країна одною ногою тільки дотикає Европу ,а другою стоїть повною силою на свому розкиненому по світі Камонвелт-і. Лякає Англію і сумний досвід, якого вона зазнала з своїм військом в 1940 році, коли так нагло й скоро завалилась Франція. Знов Франція не може дійти до порозуміння з Німеччиною і ця проблема стає раз-у-раз причиною так частих потрясень у парляменті, а теж і негодувань на Америку, так, як би то вана це все завинила.

Західна Европа мусить тепер серйозно застановитись над пересторогою, про яку згадав Доллес у своїй промові та про яку він певно говоритиме обширніше з урядами Франції, Британії та Німеччини. Нова „динамічна" адміністрація хоче виявити більшу активність і відвагу в закордонній політиці відносно Совєтів, спираючись одночасно на подібну активність своїх союзників і приятелів. Коли б Америка завелась в надіях щодо своїх союзників, мусіло б прийти до основної ревізії її закордонної політики. Це могло б відбитись на Европі дуже погано, бо перемогли б ті, що ставлять рятунок Азії, а не Европи на першому місці.

ЗА ПОВНУ ПРАВДУ ПРО УКРАЇНУ

Усі ми залюбки цитуємо кожну згадку про Україну й українські змагання в американській пресі чи у виступах американських представників і часто у нас вироблюється враження, що Америка та у великій частині ввесь світ поінформовані про все найважливіше, що відноситься до України. На це є оправдані причини. Великі американські щоденники і журнали подають не тільки вістки про Україну, але й пишуть редакційні статті про важливість української проблеми, американські державні мужі, включно з членами уряду, виступають на українських імпрезах та виявляють нераз подивуґідне знання України і української справи, губернатори стейтів вшановують роковини незалежности України, проголошуючи окремі Українські Дні, в Конґресових Рекордах вже не одна сторінка записана компетентними згадками про Україну ,на книжковому американському ринку вже є не один твір, з якого можна довідатись багато дечого про україну, коротко: про Україну тепер говорять і пишуть, отже ясно, що про неї знають.

Це правда ,але також правда, що знають не всі, або щонайменше не знають повної правди. Для прикладу навести б один голос, до речі дуже прихильний і доброзичливий, але все ж таки базований тільки на побіжному знанні України.

Як відомо, в Джерзі Сіті відбувся минулої неділі величавий концерт з нагоди роковин проголошення самостійности і соборности Української Народної Републіки. З цього приводу губернатор стейту проголосив Український День і його проголосив окремо теж посадник міста. Вже перед концертом місцева американська преса поставилась незвичайно доброзичливо та широко розголосила це свято, й після концерту в місцевому „Джерзі Джорнел" появилась не тільки ширша згадка про це свято ,але навіть редакційна стаття на цю тему, яку кожний місцевий громадянин українського походження міг би вбрати в рямці та повісити на стіну, коли б власне ця стаття не виявляла деякої непоінформованости її автора та редакції газети. В статті дослівно написано:

„Хоч мала нація схована за залізною заслоною, дух української незалежности ще живе. Його вдержують такі зібрання, як те, що відбулося в Джерзі Сіті, на якому його історію і його культуру сказано словами, піснями і народними танцями. Змагання до незалежности почалася ще в 16-ому сторіччі. За той час повторювались революції, що досягнули свого вершка під час першої світової війни. Впродовж чотирьох років мала нація була вільна, але вкінці її проковтнула Совєтська Росія. Це найбагатша в збіжжя країна в Европі, яка говорить свою власну історію про намагання Кремля включити її між своїх сателітів. Але не зважаючи на довголітні намагання зламати український національний дух забороною рідної мови, закриттям шкіл та пригнобленням видавництв, бажання незалежности ніколи не вмирало. І воно ніколи не вмре, не зважаючи на політичні помилки, які могли бути пороблені в тому, що не прийдено з допомогою тоді, коли (Україні) загрожувало захоплення її сильнішим сусідом. Дух той там ще живе і він готовий розгорітися в полум'я, коли настане час і ще сильніші нації розібють кайдани, які тепер сковують Україну".

Отже, недільна українська імпреза в Джерзі Сіті своє зробила ,але ще не все. Потрібно ще й ще таких і подібних імпрез, щоб ними познайомити не тільки редактора місцевої газети, але й кожного громадянина і не тільки про невмирущий дух волі серед українського народу, але й про те, що Україна це не „мала країна" і український нарід це не „мала нація", але країна й нарід, що своєю величиною і своїм потенціялом дорівнюють, а то перевищують великі країни на европейському континенті, не кажучи вже про їх бажання і змагання до волі ,що цілком влучно підхоплено в цитованій статті.

Ясно, що на неточність в тій статті редакції негайно звернено увагу.

Все це відноситься не тільки до Джерзі Сіті, але й до кожного іншого американського міста та й цілої Америки, де ми маємо всі об'єктивні і нічим необмежені можливості і навіть обов'язок поширювати правду про Україну.

АТАКА СОЮЗНИХ ВІЙСЬК В КОРЕЇ

На початку останнього тижня у січні, союзні війська в Кореї провели на західньому фронті сильну атаку, яку китайські комуністи відбили, завдавши атакуючим поважних втрат та й самі скривавившись. Здавалося б, що ця подія в ході корейської війни малозначна, бо різних боїв було на корейських фронтах багато і, здавалося ,немає причин зупинятися над цією однією акцією довше та точніше.

Широка дискусія в американській пресі після невдачної атаки оюзників в Кореї, точні звіти про цю атаку і точні аналітичні розгляди цієї події військовиками та політичними аналістами, проте, доказують, що ця атака на корейському з а х і д н ь о м у фронті, перша велика атака в новому році і перша за нової американської адміністрації, являється не тільки важливою подією, але і має всі познаки зворотної точки у корейській війні.

Пригляньмося до фактів: Атака, що їй дано секретну назву „операції Смак", була підготована незвичайно основно і у великій таємниці. Ціллю атаки було відкинути червоних із їхніх позицій, проломивши їхній фронт, здобути полонених і закріпитися на нових позиціях. Для виконання завдання, союзні війська, заки приступили до атаки, мали дістати сильну підмогу бомбардувальників, вогнеметів, артилерії. Не зважаючи на вбивчу і жахливу підготову, піхота союзників не тільки що не проломила фронту, не відкинула противника з його становищ, але навіть не спромоглася здобути хоча б одного полоненого. Попавши в барабанний вогонь червоних, союзні частини були примушені, зазнавши дошкульних втрат, відступити на свої вихідні становища. Таким чином, союзники, програли свою першу, велику битву в новому році.

Характеристичною являється реакція головного командування військ ОН, американської преси і коментаторів: вони без ніяких вагань стверджують невдачу союзників. Признатись до невдачі можуть тільки ці, що вірять в свою силу, тільки ці, що мають відвагу робити помилки, які вчать чогось нового.

До „операції Смак" приглядалися із найближчої віддалі високі старшини союзних військ. Як виявилося, вони мали за завдання не тільки приглядатися до атаки, але зібрати на місці всі потрібні інформації, дати їх під розгляд і розроблення до головної квартири. Ці високі старшини, хоч і собі ствердили невдачність атаки, проте не скривалися з тим, що їм вдалося зібрати таку масу важливих інформацій і відомостей, що здобуте ціною цеї невдачної атаки, може мати вплив на дальший хід війни в Кореї. Як виходить, з невдачі вийшла користь. З сучасної невдачі може прийти успіх в майбутньому. В цих ствердженнях скривається я найважніше із „операції Смак".

Кореспонденти різних часописів мали нагоду зразу після битви говорити з вояками союзних частин, що брали участь в атаці. Звітуючи про цю атаку вони підкреслюють з однієї сторони високу мораль союзних військ, а з другої сильну завзятість червоних. Вони підкреслюють недвозначно, що противник на корейських фронтах уже зріс в таку силу, що його не можна легковажити та що треба в боях застосувати цілком нову тактику. Бомбардування з літаків і артилерія, як виявилося, не вистачають для підготови атаки піхоти. Червоні навчилися окопуватися на фронтах в глибок ями, в яких розмірно безпечно переносять найтяжче бомбардування. „Якщо б ми мали більше вогнеметів і палива до них, ми були б проломили фронт червоних" — стверджували одностайно вояки.

Зібравши докупи оголошені звіти про атаку союзників та звіти високих старшин з місця боїв і аналітичні розгляди журналістів, треба прийти да таких заключень:

1. Однобіжно із зміцненням та скріпленням союзних військ, червоні війська, використовуючи довгий період безплідних переговорів, зросли і собі в силу та загартували до боїв сильну армію.

2. Скріплене летунство червоних стало поважною загрозою для союзних військ.

3. Червоні зуміли сильно окопатися на фронтах і бомбардування з літаків та артилерії не вистачить, як підготова для атаки на червоні позиції.

4. Атакуюча піхота мусить бути вивінувана в більшу кількість вогнеметів.

5. Сила червоних зросла настільки, що, імовірно, прийдеться застосовувати атомових артилерійських стрілен.

6. Для повного успіху атаки треба скоординованої акції не тільки літунства, артилерії і піхоти ,але і акції з моря та парашутистів в запіллі. „Операція Смак", хоч невдачна під мілітарним оглядом, все ж важлива щодо дальших стратегічних плянів. Під тим кутом розглянула її вся американська преса і в цьому позитив неуспішної атаки союзників. Із досвіду цієї атаки треба сподіватися нових плянів для приспішення ,кінця війни в Кореї.

м. в. д.

БУДУЧНІСТЬ СОВЄТСЬКОГО СОЮЗУ

(Допис із Лондону)

II

Ленін вийшов із школи марксизму, але переробив теорію Маркса на московський лад. Він розумів, що Росія непідготована до соціялістичного господарства. Але він вірив, що скасування приватного капіталізму в Росії дасть приклад для соціялістів Зах. Европи і вони зроблять успішну соціялістичну революцію і поможуть відсталій Росії удержати „диктатуру пролетаріяту". Однак до „диктатури пролетаріяту" в інших країнах не дійшло. Ленін і його партійці, засмакувавши необмеженої влади, і не думали цю владу залишити. Тільки терором можна було удержатися при владі. Цей терористичний режим існує в СССР (нова назва для Російської імперії) і досі .

Почавши своє панування ліквідацією старої царської армії, Ленін переконався, що без армії при владі не удержиться. Протягом 1918 р. створено Червону армію ,яка почала завоювання народів, які не хотіли визнавати комуністичної влади в Москві. Ці війни називають „громадянськими". Але в основному це були війни відродження російського імперіялізму проти не-російських народів, які захотіли бути незалежними і створити свої демократичні держави (Фінляндія, Естонія, Литва, Латвія, Біла Русь, Україна, народи Кавказу і т. д.). Ці народи не мають тих деспотичних традицій, які розвинулися в російськім народі від найдавніших часів. Це завоювання неросійських народів комуністичною Москвою називає Москва „визволенням". Таке саме „визволення" бачимо тепер в країнах-сателітах, що після II Світової Війни стали жертвами російського імперіялізму. Армії російських монархістів, що билися в різних частинах бувшої російської імперії проти комуністичної диктатури, мали ту саму ціль, що й комуністи: збереження „єдиної неділимої Росії".

Відомо, що Ленін був переконаний, що після перемоги комунізму зникнуть держави і настане „злиття націй", так що счезнуть мови і людство буде говорити якоюсь одною мовою. Однак Ленін мусів зробити відступ і перед селянством, допустивши приватне сільське господарство, і також визнав ,хоч під комуністичною формою, деяку свободу для культур народів Сов. Союзу. Це доба Нової Економічної Політики (від 1922-29).

Компартія проголосила російський націоналізм за „головну небезпеку". Однак російських націоналістів компартія не переслідувала, а комуністів і некомуністів інших національностей, які обстоювали свої національні права, Мосвка жорстоко карала, як „ухильників" і „буржуазних націоналістів" або „агентів капіталізму".

„Генеральна лінія індустріялізації і колективізації" ударила найбільше по народах неросійських. Тому там був і найгостріший спротив комуністичній диктатурі. Фактично колективізація була запроваджена в 100 процентовім розмірі в Україні і інших неросійських провінціях, і в цих країнах Москва, щоб зломити спротив селянства, викликала штучний голод 1933 року, якого жертвами впали мільйони українців і ін. В Росії не було голоду, бо комуністичний уряд хотів забезпечити спокій в найчисленнішім народі СССР, силами якого була створена колись царська імперія і відновлена імперія під владою комуністів.

Цікаво зазначити, що в кожній неросійській провінції Сов. Імперії знищено в добі колективізації тисячі комуністів ,за „місцеві національні ухили". Це були предтечі того явища, яке пізніше стало відоме в світі як „тітоїзм". Ці комуністи хотіли незалежности своїх країн від Москви, хоч самі вони, звичайно, лишалися вірні ідеї диктатури компартії.

„Генеральна лінія" Сталіна пішла слідами „народників" 19 століття: російські комуністи почали „будувати соціялізм в одній країні", уважаючи, що Росія може „догнати і перегнати" Зах. Европу і Америку. Тиск диктатури затиснено ще дужче. Ізоляція СССР від зовнішнього світу досягла небувалого розміру. Кличі про свободу народів і їх рівноправність замінено культом російського великого народу, „старшого брата", від якого всі нації можуть учнтися, бо цей народ усе вигадав, від самовара до атомової бомби . . .

Московське політбюро вернулося до царських кличів „єдиної неділимої Росії", бо кожну неросійську країну проголошено за „нероздільну частину СССР". Ці народи засуджено на русифікацію і навіть на повне фізичне знищення, як це вже сталося з кримськими татарами і малими народами Кавказу. Це таким способом провадить Москва клич про „злиття націй".

Москва виправдує всі завоювання царів ,як „найменше зло": мовляв, Україна, Кавказ, Туркестан і ін. країни стали б жертвою іншого імперіялізму, а так, ставши провінціями Росії ,вони діждали „щастя" — комуністичної диктатури . . .

Нема сумніву (для цього є повно фактів) ,що ця імперіялістична політика Москви знаходить певне задоволення серед росіян і в СССР і на чужині. Вагу цього факту ще підчеркує те, що цю політику очолює **Сталін-грузин.** Значить, цей російський націоналістичний курс **має ґрунт** у російському народу, коли і чужинець, що стоїть на чолі уряду в Москві, мусить потурати розцвітові російського імперіялізму і шовінізму. Сталін, як відомо, **реальний політик.**

Російський елемент має привилеї і в неросійських країнах СССР і в країнах-сателітах, діставши вищу платню й інші вигоди й нагороди. Так Сталін прив'язує різними спокусами росіян до побідного воза російського імперіялізму. Ця політика майже нічим не відрізняється від Гітлерової ідеології „народапана".

З цим у зв'язку стоїть і розвиток антисемітизму в країнах, опанованих Москвою. Жидівство — нація світова. Жидам не по душі ізоляція. Теж і поклони перед „великим російським народом" не можуть захоплювати жидів. В очах уряду жидівство в СССР це група, зв'язана з Америкою, а Москва бачить тепер в Америці свого найсильнішого противника і не вірить у надійність жидів-громадян підсовєтських країн. Ця ситуація створює для східного жидівства **смертельну небезпеку**, бо Москва не **знає ніяких сентиментів** супроти дійсних чи здогадних противників.

Тенденції дальшого розвитку: 1) Збільшення ізоляції, щоб забезпечити успіх пропаганди. 2) Перенесення промисловости на Схід і на Північ ,разом з переселюванням неросійської людности з Заходу. 3) Загострення національного російського курсу і народовбивства. 4) Заселювання неросійських країн росіянами.

Сталін не має інтересу викликувати нову світову війну. Він мусить перетравити те, що здобув за другої світової війни.

Внутрішні відносини під комуністичною диктатурою не дають надій на успіх перевороту через народні повстання. Більш правдоподібним є військовий переворот, якщо станеться, що Сталін відійде від влади.

В боротьбі між комуністичними кліками нема ніякої ідеї, тільки **погоня за необмеженою владою.**

Як би не пішов розвиток СССР, демократичний світ не може бути байдужим до долі Сходу Европи. Завдання демократії — піддержати на Сході ті сили, які будуть здібні повести народи до поступу на основі свободи, рівноправности, гуманности і соціяльної справедливости.

П.

(Кінець)

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тимсамим і співвласниками 14-ти мільйонового майна організації!

Д. Галичин

ПОЇЗДКА ДО ЕВРОПИ

(8)

Що більше, треба рівнож зберігати за всяку ціну, досвідом установлений принцип, що українська організована еміґрація є охоронним представником тих основних принципів українського визвольного руху у вільному світі. Ніяким чином символ української народної волі до самостійности — Українська Національна Рада — не може бути замішана в акцію, де ця воля не була б належно респектована. Рівнож не можна сплямити хоробрість українського повстанського руху, що веде підпільну боротьбу за національну незалежність у краю під політичним проводом УГВР, як теж не можуть себе дискредитувати ті українські організації чи угруповання, що знаходяться на еміґрації.

З уваги на згадані основні принципи, Конґресовий Комітет респектує і підтримує теж другу засаду, щодо максимальної с о л і д а р н о с т и справжніх українських еміграційних середовищ в дусі тих принципів. Конґресовий Комітет має надію, що зможе вплинути на практичне виявлення цеї солідарности в політично-організаційному напрямі для осягнення максимальних засобів для боротьби проти ворогів української національної самостійности.

Третя основна засада практичного характеру — говорив проф. Добрянський — запевняла б справжні українські передачі до українського народу через Радіо Визволення та не допускала б до неправильного насвітлення фактів Гулаями. Ця, як також і четверта головна засада представляють собою практичні можливості в осягненні справжніх вигод для української нації, які, одначе, в руках авантуристів, могли б стати джерелом лиха. Накінець п'ята засаднича справа, це знайти ще більше признання українського керівництва серед неросійських угруповань. Сам факт, що не всі не-російські групи, які беруть участь в Центрі, є неналежно репрезентовані, не може бути легкоpower легкованений.

Обміркувавши всі ті основні засади, — говорив проф. Добрянський, — що були базою переговорів, ведених представниками Конґресового Комітету, треба ствердити, що постава Американського Комітету до леґітимних не-російських інтересів є сьогодні привітна, справедлива і вирозуміла. На підставі досвіду минулого існує зрозумілий страх і підозріння велико-російської домінації. „Підстави цього страху і підозріння радикально підірвав Адмірал Стівенс своїм урочистим запевненням, що його Комітет не стерпить ні російської, ні будь-якої іншої форми опанування діяльности Центру." Щобільше, Комітет виявив свою добру волю і прийняв услуги одної особи, яка відома своїми незаперечними симпатіями до лихоліття не-російських народів".

„Другою по важности точкою порозуміння являється конечність зміни назви Американського Комітету, щоби помилковий термін „Народи Росії" викреслити і заступити терміном, **„Народи СССР"**, як це рекомендували представники Конґресового Комітету. Третє, — це взаємно узгіднене домовлення, що цю справу можна розв'язати через відповідне оформлення Ад гок Комітету, до якого увійшли б правдиві українські еміґранти, дібрані або вибрані з усіх репрезентативних українських організацій. Цей Ад гок комітет матиме формально незалежні позиції та наладнає безпосередній зв'язок із Центром через дуалістичний Ад гок провід, що буде базований на двох голосах абсолютної формальної рівности з іншими не-російськими учасниками.

„Тут належить якнайсильніше підкреслити, що всі зацікавлені ясно здають собі справу, що, прийнявши вигідний оперативний плян Ад гок діяльности, українські угруповання ніяким чином і під жадною умовою не потребують вдаватись у якінебудь компроміси, або пожертвувати своїми основними політичними принципами щодо суверенної і незалежної Української Держави. Вирішальною тут є засада ,що жадна справжня українська організація **як така** не буде брати участи у Центрі. З уваги на те, що основна політична лінія, установлена Американським Комітетом ,виразно оминає остаточну політичну розв'язку для східної Европи, організовані українські угруповання, що невідклично определили себе за повну незалежність України, не можуть в засаді й по совісти знижувати себе до обмежених рямців діяльности, що виплинають з тої політики. Для тої обмеженої цілі повинні бути примінені обмежені середники ,а це може виконати український Ад гок комітет, що буде оформлений на вище поданих засадах та по природі незалежний на підставі свого статусу і тому формально репрезентуючий сам себе. Поверховний арґумент, що в дійсності цей Ад гок комітет таки репрезентуватиме організовані українські угруповання, наявно іґнорує суті самої концепції ад гок.

„Склад Центру має бути рівномірно поділений між не-росіян і росіян. Поданий плян організації є експериментом, і коли стало би очевидним, що організаційна структура сприяє перевазі якоїнебудь загальної групи, тоді зродиться достаточна причина, щоби домагатися радикальних змін. Деякі особи жахаються вже на саму думку що, коли в організаційному секторі Центру росіяни розпоряджатимуть 20 голосами, відповідно до поділу людности в СССР, українці матимуть лише 2 голоси на рівні з іншими представниками не-російських народів, що разом з ними у вислідному балансі дасть теж 20 голосів. За логікою послідовности нам легко було б домагатися більшої кількости голосів для українців, бо це мало би оправдання в дійсному числі українського населення. Одначе, визнаючи твердо абсолютну рівність, притаманну всім націям і народам, чи то великим чи малим,ми маємо ідеологічний мандат потвердити цю формальну рівність для представників усіх не-російських народів. Навіть політична проникливість сама по собі диктує обійти комплекс зухвалого „старшого брата", що затьмарює скрізь політичні погляди росіян. Що більше, в противагу до дальших ілюзій цих політично короткозорих осіб, Центр не є ані парляментом, ані загальним об'єднанням еміґрації, ані, під ніяким оглядом джерелом для враження, що справжні міжнародні проблеми й питання в СССР нестимуть тепер виключно пятно „внутрішньої проблеми". На ділі Центр є оперативним фактором для ведення психологічної війни, в якій українські учасники неминуче матимуть таку силу, що її важко буде зміряти двома формальними голосами.

На закінчення своїх виводів проф. Добрянський твердив, що „в межах тих конструктивних рямців зрозуміння й порозуміння, зрівноважений осуд і перспектива просто покажуть, що тих кілька неприємливих аспектів, останньо виданого статуту Центру, аж ніяк не дають належної причини відкинути зближення до Центру на вище поданих умовах. В таких справах упередження, підозріння та недовіря завжди можуть викликати фальшиве зрозуміння. З конструктивного боку кожний документ можна широко інтерпретувати, а дбайливе вивчення статуту дає можливість усякій інтерпретації, сприятливій великоросійським імперіялістичним поглядам, легко протиставити арґументи корисні для неросійських і українських позицій. Вихід з утяжливої української позиції передбачено й забезпечено в примітці під текстом статуту, де зазначено, що обміркований Ад гок комітет може уважати рішення національних У с т а н о в ч и х Зборів за демократичний вислів народної волі! Свобода задержати цю а не іншу позицію ясно дозволена . . ."

(Продовження буде).

Андрій Яковлів

НЕЗАБУТНІ ДНІ ВІДНОВЛЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ САМОСТІЙНОСТИ УКРАЇНИ

(Уривок з моїх „Споминів").

(7)

Петлюра і боротьба за Арсенал.

Чим далі, то ситуація ставала в Києві більш загрозливою: вибиті з одного участка чи дому повстанці переходили до інших. Не вистачало сили провадити бій на всіх кінцях великого міста, навіть бракувало вояків, щоб охороняти державні й публічні установи. А головне — треба було вибити повстанців з арсеналу. Викликати військо з фронту значило о г о л и т и фронт проти червоного війська, що прямувало на Київ. Але іншого виходу не було і уряд мусів викликати тимчасово з-під Бахмача Гайдамацький курінь С. Петлюри. Прибувши спішно до Києва, С. Петлюра з гайдамаками оточив арсенал та після тяжкого двохденного бою вибив звідти большевиків. Після знищення цього головного гнізда справа повстанців у Києві була програна. Я був наочним свідком, як С. Петлюра з своїми гайдамаками з Печерського прийшов на Софійську площу і тут перед Св. Софією промовляв до них, дякуючи за блискучу перемогу. „А тепер", сказав він, кінчаючи промову, „підемо трохи одпочити, а тоді вичистимо Київ від решти повстанців!" С. Петлюра був вдягнений в сіру салдацьку шинелю, в руках мав, замість зброї, шомпол від рушниці. Не встигли гайдамаки в и ш и к у в атися, щоб йти на відпочинок, як якась жінка підбігла до С. Петлюри, впала перед ним на коліна, поцілувала полу його шинелі, промовляючи з плачем: „Ой ти, мій голубчику, Орле сизокрилий! Ти ж спасеш Київ і Україну!" Сцена ця зворушила всіх присутніх. Потім я зустрів цю жінку у нас у дворі, це була прачка, що мешкала в сутеренах нашого дому. Вона весь час сперечалася з своїми сусідами, боронила УЦР й наш уряд, лаяла комуністів та їхніх симпатиків. Досить гарна, в повних літах, молодиця з світло - рудим волоссям. Її чоловік служив в рядах гайдамаків С. Петлюри, був зростом найвищий за всіх і завше знаходився біля С. Петлюри з прапором куріня. Про це мені оповідала його жінка, додавши, що він є „тілохранителем" Петлюри.

Того ж дня наші вояки привезли з арсеналу кілька гармат різного калібру, поставили на Софійській площі та на Володимирській горі й почали обстрілювати причілки мостів за Дніпром та села Слободку й Дарницю, бо туди вже підійшли відділи червоного війська. Ті почали відповідати з гармат в напрямі Софійської площі і таким чином наш дім опинився під обстрілом з гармат. Після першої гармати, що вдарила в дах нашого дому, я з дружиною й дітьми спустились до льоху і там кілька годин сиділи. Кілька разів чули, як гармати били в наш дім і при кожному ударі дім трясся аж до фундаменту. Це перше в житті, що ми опинились під обстрілом гармат, і ці години, що ми пережили тут, залишили таке глибоке враження, якого й досі не можу забути, хоч довелося пізніше пережити ще небезпечніші моменти. Того дня в наш дім попало щось з п'ять гранат, не рахуючи осколків, що сипались з Володимирської вулиці від гранат, що розривалися на будинках судових установ та пожежної команди. Першого дня перевага гарматного бою була за Києвом. Увечері гарматний бій припинився, але всюди було чути поодинокі стріли з рушниць, то стріляла домова охорона, що була організована домовими комітетами проти грабіжників.

На третій день большевикам вдалося пересунути через залізничний міст бронепотяг, проти якого наші вояки, що боронили місто, не могли н і ч о г о вдіяти. Бронепотяг пробрався далі мало не до головного залізничого двірця, спинився в балці р. Либеді й звідти почав обстрілювати Київ, так, що місто опинилось між двома вогнями: ізза Дніпра та з боку Либеді. В першу чергу бронепотяг спрямував огонь своїх гармат на високий, 7-ми поверховий, дім проф. М. Грушевського, що був на розі Паньківської та Никольсько - Ботанічної вул., його було добре видно з місця, де стояв бронепотяг. Певно, київські большевики показали большевицьким військам цей дім, бо бронепотяг зосередив на ньому вогонь та ще почав обстрілювати запальними гранатами. Дім загорівся, пожежна команда не могла через обстріл потушити пожежу, дім горів цілий день і вигорів увесь, тільки стіни лишились. При цьому згоріла дуже цінна бібліотека М. Грушевського.

(Закінчення буде)

З ПОБУТУ ДЕЛЕҐАЦІЇ УКК В ЕВРОПІ

Під час свого побуту в Европі, двох членів делеґації УКК, проф. Л. Добрянський і п. В. Душник, відвідали столицю Еспанії Мадрид, де відбули низку інформаційних розмов і зустрічів. Між іншим п. Душник виголосив дня 28 грудня м. р. через еспанське радіо промову до українського народу, яку передаємо. П. Душник говорив:

Щирий і палкий привіт рідному українському народові від мільйонової української іміґрації в Америці та від Українського Конґресового Комітету, що ту іміґрацію репрезентує. Вільна демократична Америка дала найширшу змогу українцям працювати. І не тільки працювати для заможного життя — працювати також і ДЛЯ ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ з-під червоного московського ярма. Тому пам'ятайте повсякчас, що у вашій тяжкій боротьбі проти комунізму за власну самостійну українську державу — ви не самі: з вами в одній лаві мільйони ваших братів - еміґрантів та американців українського походження, з вами — увесь вільнолюбний американський народ!

На території Америки працюють і розвиваються сотні українських шкіл, сотні українських церков, працює Наукове Товариство імени Тараса Шевченка і Вільна Академія Наук. В ділянці української політичної пропаґанди, для поширення в світі знань про Україну та її героїчну боротьбу з тоталітарним чужим режимом, багато праці робить якраз Український Конґресовий Комітет Америки та інші українські організації, об'єднання і установи. Цілий вільний світ проймається почуттям все глибшої симпатії до українського народу.

З нагоди Різдва Христового і Нового Року, передаю від імени Українського Конґресового Комітету Америки Тобі, незломний український народе, найширші побажання витримати до кінця в цій великій світовій боротьбі. Кремлівський тиран буде зметений з лиця землі. Совєтський Союз, остання на земній кулі тюрма народів, буде розвалений. Той час недалеко, коли в золотому сузір'ї вільних, демократичних, с а м о с т і йних держав на Сході Европи, засяє наша блакитно-жовта зірка — Українська Самостійна Держава!

При цій самій нагоді обидва ці члени делеґації відбули надруковане опісля інтерв'ю з репрезентативним мадридським щоденником „Я". Інтерв'ю було надруковане на першій сторінці того щоденника в числі з 3-го січня ц. р. під такими заголовками:

„Мобілізація вільної Европи для звільнення України та інших поневолених країн".

„Така є мета Українського Національного Комітету Америки, Президент якого перебував 48 годин в Еспанії".

„Ми подивляємо зусилля еспанців для створення еліти високошкільників скитальців, які в майбутньому можуть бути провідниками кожного звільненого краю".

Дослівний текст того інтерв'ю в українському перекладі звучить:

Тільки 48 годин перебували в Еспанії політичні провідники українського походження: професор Лев Е. Добрянський з університету в Джорджтавн, голова Українського Комітету Америки та пан Волтер Душник, редактор „Українського Бюлетеню в Ню Йорку і член Політичної Ради згаданого Комітету.

Один з редакторів „Я" провів з ними розмову в присутності пана Андрія Кішки, репрезентанта Виконного Органу УНРади на Еспанію, Бельгію, Голяндію, який від кількох уже років розвивав успішну працю в цьому напрямку.

Українські політичні провідники нам вияснили, що тут йдеться про американську організацію, яка складається з американських громадян українського походження і якої політичний характер — антикомуністичний, однозгідний з народом України, уярмленим москалями.

Від 4 років, — говорить проф. Добрянський з типічним американським акцентом — наша організація заступає політику національного звільнення України і всіх інших народів за залізною заслоною, і політику офензиви проти політики „контейменту" — як це її називають в ЗДА, тобто звичайна оборона, стримання.

— З успіхом?

— З великим успіхом і двома засадничими цілями: по-перше, цілковите звільнення неросійських народів СССР (Україна, Білорусь, Грузія і т.); по-друге — мобілізація вільних сил на користь цієї політики.

„Подивляємо зусилля еспанців".

Два з половиною більйони українців живуть поза межами своєї країни, передусім в ЗДА, Канаді і Південній Америці. В Україні 45 мільйонів українців терплять під московським режимом. Щоб зрушити компатріотів у Европі, цими днями переїжджають наші відвідувачі по найбільших західних столицях: Рим, Париж, Лондон і Мюнхен, де вже провели довгі розмови з політичними у к р а ї нськими представниками у Вільній Европі, щоб створити спеціяльний комітет, який би координував їхню працю з Американським.

Така наша місія в Европі: досягти того, щоб українські політичні групи брали участь у праці Американського Комітету для звільнення народів Совєтського Союзу, який централізує психологічну війну проти комуністичного імперіялізму.

— Панове знають еспанську поставу...

— В ЗДАмерики ми познайомлені з опінією генерала Франка і міністра Артахо, яку вони висловлювали кількакратно: не можна досягнути миру без звільнення і реконструкції східньої Европи. Передусім: ми подивляємо зусилля еспанців для створення „еліти" з молодих високошкільників - скитальців, які в догідному моменті можуть створити провідні кадри кожного звільненого народу. Цю честь має за собою ваша Обра Католіка де Асістенція Універсітарія (ОКАУ), одинока організація такого типу в цілому світі.

Потрібна витримка.

— Щось нового в теперішній ситуації на Україні?

— Церкву цілковито знищено і зметено з лиця землі, як про це щойно сказав Святіший Отець в своїй енцикліці до Східніх Церков. В резистансі — багато мужчин і груп, які боряться. Ті, які мають змогу — виходять у вільний світ. Існує підпільний культ (богослужіння) та деякі публікації. Школи знаходяться цілковито в руках комуністів.

— Допомагаєте їм з закордону?

— Можливо, що зможемо це зробити за допомогою проєкту Керстена про закон взаємної безпеки, який дозволив би нам створити національні курені для боротьби проти Росії.

— Чи вважають панове, що інтернаціональна ситуація є пригожою для активности такого типу?

— Так, однак ще не цілковито. Сьогодні більш як ніколи, потрібно бути витриманим і не прискорювати подій заскорою акцією.

— Ця ідея набирає потроху сили в Америці?

— Помимо всіх технічних улегчень для пропаґанди, політики ЗДАмерики щойно три роки тому почали розуміти важливість української проблеми і боротьби світу за визволення уярмлених народів. Саме тепер, коли точне знання проблеми, — Україна це найбільша і найбагатша нація Совєтського Союзу, — дійшло до всіх кіл, матимемо більше технічних засобів для змобілізування у к р аїнських груп для психологічної війни.

Зустрічі в Еспанії.

Крім конференції з паном Мартіном Артахо, панове Добрянський і Душник мали розмови з міністром народньої освіти, паном Руїз Хіменесом, о. Моріллом, з чільними людьми Обра Католіка де Асістенція Університарія, з амбасадором ЗДА та іншими особистостями. Скажіть, що ми дуже задоволені і зворушені тими симпатіями, з якими нас прийнято в Еспанії, і глибокими відчуваннями, що ними переповнені еспанські провідники до справи звільнення України та інших поневолених комунізмом народів. Ми запевняємо вас, що передамо це все політичним авторитетам у Вашинґтоні.

ДОПОВІДЬ ПРОФЕСОРА Ю. ЛУЦЬКОГО

Проф. Ю. Луцький, який тепер викладає на Торонтонському університеті, прочитав дня 9 січня в семінарі Російського Дослідчого Осередка при Гарвардському університеті доповідь на тему: „Спротив українських радянських письменників до утворення Спілки Советских Письменників (1932-34)". В дискусії над доповіддю висказано побажання присвятити більше уваги неросійським літературам СССР.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Нюарк, Н. Дж.

Чергова успішна імпреза 27-го Відділу УНС

Культурно - Освітній Клюб „Орлик" (27 Відділ УНС) гостив у себе 6-го грудня м. р. проф. д-ра Миколу Шлемкевича, що виголосив доповідь п. н. „Заблукана творчість". Це третя лекція з відомого вже циклю п. н. „Загублена українська людина".

Пригадуючи теми й думки двох перших світоглядових вечорів, доповідач підвів підсумок дотеперішніх шукань. Горе сучасної людини, зокрема української, не в зубожінні душі, але в розвалі внутрішнього порядку, ієрархії ідей і цінностей. Захитаний світогляд (тема першої доповіді) — це саме розвал порядку ідей, що склалися на світогляд сучасної української людини. Розвалений етос (тема другої доповіді) — це розбиті скрижалі моральних цінностей, що ними трималося життя. Разом це хаос у душі, криза культури.

Прелеґент зупинився головно на розгляді двох ділянок культури, що оформлюють духове обличчя сучасної людини: на значенні й суті світогляду та мистецтва. Багатьома прикладами з української духової, головно літературної творчости, доповідач ілюстрував свої міркування. В глибинах української душі спутані, зв'язані крила творчої туги — Ероса. Звідтіль духова безплідність і завороти до минулого.

Світогляд живе тугою за ясними й виразними думками — він переконує. Мистецтво живе тугою за близиною життя. Воно — тобто мистецтво — не переконує, але накидає переживання. В нашому культурному житті останніх десятиріч переплутані ті дві тенденції. Світогляд перестав переконувати. Він хотів накидатися догматично, хотів накидатися безпосередньо, як мистецтво. — І навпаки мистецтво не давало переживань, але намагалося ілюструвати світоглядові, патріотичні догми. Звідти звуження світогляду до політичної ідеології, що стає аґіткою. І звідти література в ролі служника тієї політичної аґітки. А життя непросвітлене й непереображене зубожіло, зпримітивізувалося.

В душі скований Ерос і там найперше треба виграти бій за свободу. Коли ж українська душа вибоpе її для себе самої, аж тоді зможе вона здійснювати ту свободу в зовнішньому житті суспільства та втілювати в живій з'яві української культурної людини та її щасті.

Хоча болючі були іноді слова правди, що їх довелось почути, все ж — видається нам: — майже кожний слухач сприйняв і цю доповідь д-ра Шлемкевича як нове — безсумнівно цінне — переживання.

Союзовець

Часопис „Свобода" повинен знаходитися в кожній українській хаті!

ЧОМУ — МАСКАРАДА?

Одна із старих іміґранток, дуже культурна і інтеліґентна людина, колись сказала мені сумно:

— Мистецтво розмови в Америці завмерло!

Справді, коли прислухатись до американського діялогу, навіть на сцені, то здебільшого чути короткі речення, здебільшого оте „Олрайт" та „О-кей", що ними і ми почали тепер красуватися.

Тимчасом мистецтво легкої розмови, товариської оглади, цікавого дотепу і культурного жарту не тільки уприємнює життя, а й часто буває великим атутом в кар'єрі чи соціяльному житті. Тому важно, щоб і наша молодь не забувала і навчалася отого уміння легко і жваво розмовляти, знаходити слова і думки, що могли б зацікавити інших, навіть мало або й зовсім незнайомих людей.

Об'єднання У к р а їнських Жіночих Організацій Америки минулого року зробило першу пробу з Вишиваним балем — і було дуже вдоволене його наслідками. Баль пройшов жваво, мило. Але почувалося, що деяка частина молоді, хоч і вміє вже танцювати, ще не вміє зачати цікавої розмови, не наважується показати працю своєї голови, а не тільки ніг. Тому цього року Об'єднання Жіночих Організацій крім Вишиваного Балю, що буде навесні після Великодня, влаштовує ще під час карнавалу, 7 лютого, перший в Ню Йорку Баль - МАСКАРАДУ. Зв'язана непевністю молодь, може вільніше почувати себе під маскою, що її таємниче чорне мереживо ховає і вираз обличчя і саму особу розмовника.

Звичайно, рівень маскаради може бути різним, і залежить цілковито від зібраного товариства. Тому дуже важливо, щоб на першу в Ню Йорку МАСКАРАДУ зійшлися не тільки молоді люди, що, можливо, ще не знають, як поводитися на таких оказіях, але і старше громадянство, що не тільки само забавилося б при цьому, але й дало приклад легкої, веселої товариської поведінки.

Маскарада на карнавалі — це апогей веселости, найліпша забава, спосіб виявити свій дотеп і елеґантність у задумі і виконанні костюмів. Маскараду не можна зробити без певної культурної вивучки, без запасу думки і гумору. Дуже часто робляться костюми символічні, як напр. костюм „Маслосоюз" на одній із таборових маскарад. Костюм може бути історичний: козаки запорожці, турки, костюм може мати характер політичної сатири, як російський Ванька-Встанька чи совєтський бюрократ, костюм може бути дружнім шаржем на українську дійсність . . .

Барвиста, весела, незмушена публіка, що хоче і вміє забавитися дотепно і весело, в цьому сенс і суть маскаради.

Потім настає година, коли маски скидаються — і скільки несподіванок, захоплень і розчарувань при тому!

При дешевизні матеріялів в Америці, барвистих, блискучих, гарних, треба тільки трохи охоти та намислу, щоб зробити свою появу на маскараді пам'ятною.

Зважаючи на те, що це буде перша в Ню Йорку Маскарада, Об'єднання вирішило відступити від суворих правил маскаради і дозволити вступ на залю теж особам без спеціяльних костюмів, але маска мусить бути обов'язково на всіх, крім пань-комітетових. За кращий костюм буде голосування самої публіки, отже тут уже буде дотримана цілковита демократичність. Для чоловіків, що не схотять багато думати над своїми костюмами, дуже добрим виходом може бути доміно, широке убрання одного або кількох кольорів, що приховує постать і допомагає приховати особу під маскою.

Ми нетерпляче чекаємо, як пройде і що покаже наша громада на МАСКАРАДІ!

Л. І.

ЗВІДОМЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ФОНДУ ЗА ТРИ РОКИ

Канцелярія Українського Конґресового Комітету Америки переводить тепер підготовчу працю до видання Збірного Звідомлення Українського Народного Фонду за три роки існування Фонду (1950, 1951, 1952), із зазначенням усіх платників і жертводавців за цей час.

ВІДГУКИ ДНЯ

ДВІ ПОШАНИ

Писав я н е д а в н о про нашу практичність щодо славних людей, коли вони на той світ переставляться, і дехто мені це за-зле взяв. „Що — казали — хочете, щоб у нас завмер культ великих небіжчиків?! Ще чого доброго — люди перестануть улаштовувати концерти, чи інші академії!"...

Пересолили громадяни.

Ніхто не бере собі до серця моїх фейлетонів, а може й мало хто (крім редактора, коректора й складача) їх читає! Бо, колиб направду хтось щось собі робив з мойого писання, то була б якась познака — на концертах, академіях, чи інших вечерницях. А то написав я поради для публіки, а ніхто навіть вусом не моргнув. Так іде, як ішло, і так буде йти, як іде...

Коли справа в поганих звичках — ми страшенні консерватисти!

Але сьогодні моє слово про що іншого, а це все тільки вступ. Якось саме перо понесло.

Я сьогодні про пошану, але не про пошану небіжчиків, а живих людей.

Тема, як бачите, приємніша, бо не пахне похоронними квітами...

Отже:

Був президентом Америки Ґеррі Труман. Вісім років був. Наслухався, бідолаха, за той час неодного. Нераз сухої ниточки на ньому не лишали, не тільки люди між собою, а часописи. І сякий, і такий, і ще інший. Дехто писав: скандал, дехто: злочин, а дехто просто: повинен уступити.

Нераз думав я собі: Що буде, як Труман скінчить свою президентуру?!...

А він скінчив — і тихо. Мало цього! Ще й хвалити почали.

І за тяжку працю в Білому Домі, і за багато успіхів, і за прощальну промову. Забули йому навіть листа до музичного критика його дочки.

А сам Труман...

Їздив, аґітував проти ген. Айзенгавера, неодну нитку на ньому промочив, а як ген. Айзенгавер став президентом . . . обіцяв свою піддержку.

Я з дива не міг вийти.

А що люблю нераз мріяти про мій старий край, то й почав порівнювати...

Уявім собі, що якийсь Григорій Т р у м е н к о чи Дмитро Залізняк є президентом нашої держави.

За його п р е з и д е н т у р и противники може й критикували б його, але з л е г к а, переважно поза очі, а в часописах — борони Господи! Раз — кримінал, а два — не випадало б, образа маєстату.

Зате, коли б його президентура скінчилася — от тоді! Як з лотоків!...

І такий, і сякий, і ще інший, і навіть „щось там з грішми не ясно"...

Виїжджав би такий бувший президент з нашого Білого Дому, то вуха мусів би затикати. А ще чого доброго, гнилі яйця полетіли б. А поліції було б напевно більше при виїзді старого, як при в'їзді нового.

Відбили б собі люди восьмирічну пошану маєстату!...

Що не кажіть — інша планета та й годі!...

Може я помиляюся, може в чому переборщив, але такий я вже вдався — люблю помріяти про наш старий край!

Одне, що може б у нас не сталося б: Ґеррі Труман залишив, кажуть, у Білому Домі ґльобус, що його дістав у подарунку від... ген. Айзенгавера.

Галактіон Чіпка.

ХОР „ДУМКА" В НЮ ЙОРКУ

—: запрошує :—

Українське Громадянство м. Ню Йорку та округи на

ТРАДИЦІЙНУ ПРОСФОРУ

ХОРУ „ДУМКА"

—: що відбудеться :—

В СУБОТУ, 31. СІЧНЯ (JANUARY 31) 1953

о год. 8. вечора

В ДВОХ ЗАЛЯХ MANHATTAN PLAZA, 66-68 EAST 4th STREET

В ПРОГРАМІ ПРОСФОРИ:

1. КОНЦЕРТ КОЛЯДОК, — в якому крім хору „Думка" під управою О. Микитюка виступить перший раз недавно створений хор хлопчиків „Молода Думка" під управою Р. Степаняка.
2. ВЕРТЕП, — Різдвяна містерія на сучасні теми М. Понеділка, у виконанні Театральної Групи в Ню Йорку при ласкавій співучасті Вп. Пані О. Добровольської та Вп. Дир. Й. Гірняка. — Придержуючись форм традиційного українського вертепу, автор показує в кривому зеркалі знані постаті з українського громадського й культурного життя.
3. ПОСВЯЧЕННЯ Просфори та Спільна Трапеза.
4. ВЕЧЕРНИЦІ, під час яких грає оркестра В. Босого.

—о—

Запрошення на Просфору можна одержати в членів хору, скарбника хору Я. Гузара під час проб хору в вівторок і четвер від год. 8 до год. 9 веч. та в неділю від год. 10 до 11 рано в Літературно-Мистецькому Клюбі при 149 Second Ave., а також в склепах „Арка", „Говерля", „Е-КО" та „Сурма".

Тому, що число учасників є обмежене кількістю столиків на залі де відбувається Спільна Трапеза, прохаємо подбати про запрошення заздалегідь.

Карт вступу тільки на вечерниці немає.

Товариство Українських Інженерів в Америці, Централя в Ню Йорку повідомляє, що

В СУБОТУ, 7. ЛЮТОГО 1953 Р., о год. 7:30 ввечорі, в залі студії Авраменка, 4 St. Mark's Place, New York City

—: відбудуться :—

СВЯТОЧНІ СХОДИНИ ТОВАРИСТВА

присвячені річниці Незалежности. В програмі слово інж. Євгена Малашока і виступ пініста проф. Вадима Кіпи.

ЩАДІТЬ У ЛЕГКИЙ СПОСІБ . . .
КУПУЙТЕ СВОЇ БОНДИ ЧЕРЕЗ ПЕЙРОЛ СЕЙВІНГС!

Можна набути нову повість

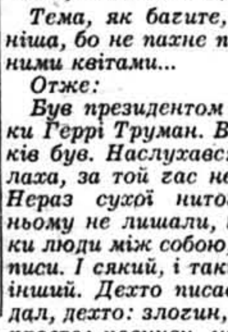
В. ЧАПЛЕНКА

„ПІВТОРА ЛЮДСЬКОГО"

Ціна 1 дол. 50 центів за примірник.
При замовленні більше як 10 примірників — 25% знижки.

Замовляти:

"SVOBODA"
P. O. BOX 346,
JERSEY CITY 3, N. J.

Copyright

ЗАМОВЛЯЙТЕ НЕГАЙНО ПОГРУДДЯ ШЕВЧЕНКА

на його свято, що припадає на 9-10 березня. — Новий архітвір різьбаря

АРХИПЕНКА

Погруддя 20" висоти, з штучного каменя, фарбоване під бронзу $150.00
Такого ж розміру, відлите з металю (бронза) $525.00
Кошти обраховано з опакованням, але без пересилки. Замовл. та чеки надс. на адр.:
Archipenko Art School, 1947 B'way, N. Y. C.

ПОЗІР! Українці Лос Анджелес і околиці! ПОЗІР!

УРОЧИСТИЙ КОНЦЕРТ

для відзначення 35-тої річниці проголошення державної самостійности Української Народньої Республіки

—: відбудеться :—

В НЕДІЛЮ, 8-го ЛЮТОГО 1953 Р.,

о год. 3:30 по пол., в залі „Еко Парк Рекрієйшон Голл" 1632 Белвю Ст., Лос Анджелес (на розі Еко Парк Евеню і Белвю Ст.)

На програмі: укр. танцюристи, визначні українські і білоруські артисти і Ансамбль „Ю.ЕС.ОВ." (артисти-вояки американських збройних сил, які щойно повернули з турне по Кореї). Промовлятимуть: проф. „Лойола" університету Михайло Дудра і визначний діяч Калина Лисюк. — Щиро закликає до численної участі,

Українська Централя м. Лос Анджелес, Каліф.

УВАГА! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ!

АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ МОЛОДІ міста Ню Йорку під протекторатом Комітету Об'єднаних Американсько-Українських Організацій міста Ню Йорку

—: влаштовують :—

СВЯТОЧНУ АКАДЕМІЮ КРУТ

(30.I.1918 р.), З НАГОДИ ЇХ 35 РОКОВИН

В НЕДІЛЮ, 1. ЛЮТОГО 1953 р., о год. 7 вечером,

В ПРИМІЩЕННІ WASHINGTON IRVING HIGHSCHOOL, при 16 вул. та Irvington Place в Ню Йорку.

В ПРОГРАМУ ВХОДЯТЬ: Відкриття, доповіді, деклямації, збірна рецитація, інсценізація, та музичні точки із сольоспівами, під керівництвом панни Олі Дмитрів.

Запрошується усе Українське Громадянство до участи у Святочній Академії присвяченій пам'яті Вояків, які під Крутами поклали на жертівник Батьківщини, за волю України, своє юне життя.

Комітет Об'єднаних Амер.-Укр. Орган. м. Ню Йорку.

Панахида по жертвах Крутянського Бою відбудеться в той день у всіх Українських Церквах м. Ню Йорку після відправлення Служби Божої.

УВАГА! ШІКАГО І ОКОЛИЦЯ!

УКРАЇНСЬКЕ АКАДЕМІЧНЕ ТОВАРИСТВО В ШІКАГО

—: влаштовує :—

В СУБОТУ, 7. ЛЮТОГО 1953

в залі „Рейнбов Ґарденс", при 1959 Вест Армітедж Еве. (ріг Деймен Еве., і Армітедж Еве.)

ВЕЛИКІ ВЕЧЕРНИЦІ

Початок год. 7. ввечорі.

Музика п. Л. ЦЕПИНСЬКОГО.

Дохід частинно призначений на КОДУС та студентів-залишенців у Европі.

СВЯТКУВАННЯ РОКОВИН САМОСТІЙНОСТИ І СОБОРНООСТИ

КЛІВЛЕНД, ОГАЙО

Українські Злучені Організації в Клівленді можуть записати на своє конто черговий великий успіх, — величаве Свято Державности і Соборности, що відбулося у дні 18 січня ц.р. у „Паблік Гоул".

Приготування до цеї величавої імпрези почалися вже в листопаді м. р. Тоді то виринула на одному із засідань думка, щоб 35-ліття проголошення Укр. Нар. Республіки й 34-ліття з'єдинення усіх українських земель відсвяткувати дуже величаво та щоб це свято стало протибольшевицькою та протимосковською маніфестацією. Керму свята перебрав в свої руки енергійний голова Злучених Організацій, представник старої іміґрації адв. Малицький, який дібрав собі до співпраці знаних із своєї активности людей, як нпр. пп. дир. Ждана, інж. Козбура Тараса, Миколу Кавку, Дмитра Міська і інших. Він очолив українську делеґацію, яка виїхала до Коломбос, щоб попросити губернатора Лавші проголосити День 22 Січня Українським Днем у стейті Огайо. Губернатор Лавші виказав велику прихильність і зрозуміння української визвольної справи та дуже радо погодився на прохання української делеґації, яка складалася з представників українських національних груп із усіх міст стейту Огайо. А за кілька днів появився окремий декрет, яким губернатор проголосив День 22 Січня Українським Днем у цілому стейті Огайо.

Тому, що 22 січня ц. р. припадало на четвер, відбуття Свята перенесено на неділю 18 січня ц. р.

Об'єктивно треба признати, що організація Свята спочивала в добрих руках, а ціла імпреза від початку до кінця робила враження чогось викінченого й передуманого в найменших нюансах.

Само Свято 22 Січня почалося в годині 3-ій пополудні, при виповненій залі, (біля 1500 осіб) американським гимном, що його відспівала знана співачка п. Софія Гуменюк при акомпаніяменті фортепіяну. По мистецьки виконаний тризуб на задній стіні сцени робив імпозантне враження. Святом проводив п. Білинський, місцевий адвокат, який вітав запрошених чужих гостей, заповідав поодинокі точки програми та давав пояснення в англійській мові.

В імені посадника міста Клівленду промовляв його заступник п. Й. Сулліван, який вітаючи українців, висказав своє сильне переконання, що українці, як віруючий нарід, мусять діждатися власної вільної держави, зі столицею Києвом, підчас коли невіруючий комуністичний світ мусить впасти. Свою коротку промову закінчив апелем: „Прей фор фрі мен". Другим з черги промовцем був п. Малицький, який виголосив добре опрацьований реферат в англійській мові, даючи присутнім чужинним гостям ясний перегляд історичних подій, які мали місце на Україні в 1918-1919 рр.

Головним промовцем того Дня був запрошений представник УКК і редактор „Свободи" д-р Лука Мишуґа, який виголосив промову в українській мові. Промовець побіч піднесення історичних моментів обох 22 Січнів, перевів аналізу передісторії цих двох великих дат, згадуючи теж за проблеми федерації з Росією, в якій деякі американські круги бачать одиноку розв'язку проблеми Сходу Европи. — „Ми федеруємося з Росією вже від 1654 р.;на федерацію з Росією ми стратили аж три Універсали" — говорив промовець, а деякі американці не хочуть цього зрозуміти. Мабуть ті самі американці забули, що сказано в Декларації Незалежности американського народу! А зрештою, українці й росіяни це два зовсім інші народи, дві зовсім відмінні культури, дві різні мови, два різні типи людей із зовсім відмінними прикметами і звичаями. Як рецепту для розв'язки проблеми Сходу Европи, навів промовець слова дипломата Вільяма Буллита, який вже в 1919 році сказав, що Росія повинна стати окремою державою з Москвою і Петербурґом, а Україна й інші поневолені народи повинні дістати свою незалежність і самостійність. Далі говорив промовець, як росіяни охопили в Америці каледжі й університети й звідтам голосять свої перестарілі і давно неактуальні кличі „про єдіную і неділимую" Тому саме треба далі переконувати американський нарід, щоб нас раз уже зрозуміли, що ми боремося за свою незалежність так само, як боровся за неї американський нарід перед 170-ти роками.

Дальше слідували привіти — промови представників поодиноких національних груп, поневолених Москвою народів, як угорської, хорватської, словінської, білоруської і литовської. Всі бесідники промовляли в гостро протимосковському і протибольшевицькому дусі.

Музично-вокальну частину започаткував виступ мужеського хору ООЧСУ під мистецьким проводом проф. Я. Барнича, що гарно відспівав „За Рідний Край" та марш з опери „Фавст" при супроводі фортепіяну. Акомпаніювали п-ні проф. М. Грушкевич і п. Ю. Олійник.

Найбільшою атракцією цього Свята був виступ запрошеного з Дітройту хору „Бандуристів" під мистецьким проводом проф. Божика. Вже сама поява на сцені цього ансамблю в народніх одягах з бандурами, викликала бурю оплесків. А по мистецьки виконані пісні доказали черговий раз, що з особою знаного ще з українських земель диріґента, в'яжеться завжди справжнє мистецтво. Капеля „Бандуристів" відспівала при супроводі бандур дві колядки й дві стрілецькі пісні зі солями оперового співака п. Ігоря Зайферта і п. Петра Садового та дуже ефектовний марш УПА, укладу диріґента.

І не в одного на очах показалися сльози, радости чи жалю — трудно сказати. Зі сцени лунала чудова українська пісня і на хвилину забувалось, що ми в далекому Клівленді. Перед очима уяви ставала рідна Батьківщина, а в закутках душі заєдно повторялись слова „Далека Ти, а близька нам, кохана Вітчино".

Після 15-ти хвилин перерви, мішаний хор ООЧСУ під проводом п. Я. Барнича відспівав „Від тихого Дону" та „Гимн України" Давидовського-Барнича при супроводі фортепіяну. Видко було, що шан. дириґент вложив немало праці при виведенні цих пісень. Зчерги наша оперова співачка з Дітройту, п. Наталія Носенко відспівала по мистецьки три пісні при супроводі фортепіяну. Після цеї точки, голова Ліґи Української Молоді Північної Америки, п. Мураль передав на руки д-ра Мишуґи чек на 700 дол. для УКК. Програму Свята закінчив виступ капелі „Бандуристів", який відспівав чотири пісні до слів Шевченка, під час яких деклямував з великим зрозумінням п. Іван Уманців. Солями поділились п. Зайферт, Погорілий і Садовий. Своїм мистецьким виступом капеля „Бандуристів" піднесла без сумніву дуже багато мистецьку вартість Свята та залишила незабутнє враження серед власної та чужинної публіки. Свято закінчено відспіванням українського національного гимну.

Після Свята відбулося скромне прийняття для запрошених гостей і представників чужинної преси в „Одіторіюм" готелі, на якому серед милої товариської гутірки обговорювано різні питання політичного характеру, інформовано чужонаціональну пресу про українські проблеми, про УН Раду, УКК та наші визвольні змагання.

А після закінчення неодин мабуть глибоко призадумався над словами, що їх сказав у своїй промові пеқставник словацької національної групи д-р Франк Грусовски: „Коли б на світі була правда, а не брехня, коли б на світі були право і справедливість, а не насильство і облуда, була б сьогодні Вільна Україна!"

Д-р О. Наклович

● БИЗНЕСОВІ НАГОДИ ●
● REAL ESTATE ●

Т-ВО УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ В АМЕРИЦІ

заходиться коло справи створення **Житлової Кооперативи в Ню Йорку.** Запрошуємо всіх охочих набути власний дім. Зголошуватися в домівці Т-ва по **суботам до половини лютого** 1953 від год. 6 до 8 вечером для обговорення побажань щодо вибору місця будови та типу будинків.

За Ініціятивний Гурток:
інж. М. Букосмський.

● НА ПРОДАЖ ●

ДОБРА НАҐОДА для фахового кравця.

Кравецька робітня мужеських і жіночих костюмів, получена з чищенням одягів (Cleaner—Shop), знана від 16 років з доброї репутації, — продається з повним устаткуванням з причини смерти власника. Дуже корисні умовини.

За інформаціями звертатись на адресу:
CATH. BRYLINSKA (BRYL)
107 Main Street, Ramsey, N. J.
або
265 Liberty Ave., Jersey City, N.J.

● НАУКА ●

В Ню Йорку відбувається навчання ТЕХНІЧНОГО КРЕСЛЕННЯ і Математичних Предметів.

Виклади і підручники в укр. мові, з англ. термін. Америк. програм. **Домове або кореспонденційне навчання для провінції.** Працьовитим креслярам — допомога при шуканні праці. Зголош. Книгарня „Говерля", 41 Е. 7 ст. Н. Йорк, середа 6 — 7 г. **Інж. К. Церкевич, 350 Grove Street, Jersey City, N. J.**

● ОКУЛІСТ ●

ВСЯКІ ХВОРОБИ ОЧЕЙ
лікує спеціяліст-окуліст
Д-р ОСИП ЖАБНЕР
Години прийнять:
середа, субота 10-12 рано
понеділок, середа, п'ятниця 6:00 — 8:00 ввечорі.
35 East 7th St., New York City

● ЮВЕЛІР ●

CHARLES & CHARLES
191 Ave. B, Corner 12th St.
New York 9, N. Y.
Telephone: CA: 8-1889
Годинникар і ювілер від 1905 р. Агенція на гарні швайцарські та американські годинники та біжутерію. Всю працю виконується у власній робітні. Один рік ґарантії.

Шукають Своїх Рідних

УВАГА: Зголошуючись на Розшуки до ЗУАДКомітету прохається на початку листа доконче подати під яким числом в розшуках було надруковане прізвище особи, яка вас, чи яку ви шукаєте.

Зголошуючись на розшуки, не забувайте вложити вашу жертву на покриття поштових і бюрових видатків та за витрату часу на полагодження вашої справи.

За листами чи адресами від скитальників прохаємо звертатись безпосередньо до З. У. А. Д. Комітету, адресу якого подано при кінці.

* * *

ГРУПА ЛИСТИ ДО:

20244 Акулина Рябокін та Марія Полотко сина і брата Володимира Несторовича. Рябокін, уродж. 15. квітня 1927 в місті Буринь, обл. Сумської, який в 1943 до 1945 р. перебував в Осло (Норвеґія.

20245 Андрій Фурак споріднених Стефана і Михайла Ричак та Петра і Михайла Ричак.

20246 Федір і Михайло Гущ сина і брата Федора, народж. 12 листопада 1918 р. на Полтавщині і до 1945 р. жив в Леобен (Австрія.

20247 Микола Шеґда Стефана з дружиною Параскою і сином Андреєм з Люблинщини.

20248 Олександер Ляхович Семена Михаця — сина Василя, народженого в Мединичах коло Дрогобича і його жінку Марію, які до другої війни жили в Филаделфії.

20249 Софія Микитин зі Скоморох Старих, пов. Рогатин шукає сина Михайла, який має бути в американськім війську.

20250 Стефан Телевяк батька Романа Телевяк, який виїхав до ЗДА в 1907 р. зі села Капустинці, пов. Збараж.

20251 Володимир Ковпак друзів Стефана Мурилів, який має проживати в Дітройті та Гриця Бурбилу.

20252. Параня Задорожна з дому Оринич — роком із села Кулечків, пов. Сокаль брата Юстина Оринич та й сестру Ксеню.

20253 Катерина Дрозда сестру Лізу (Єлисавету).

20254 Ольга Руцька з дому Козачук брата Івана Руцького, сина Федора із села Панівка коло Камінця ок. Берестъ Литовська, який перед першою війною виїхав до Ню Йорку.

20255 Д-р Павло Петрович Левицький брата Василя П. Левицького, колишнього залізнодорожника Київської залізниці, який виїхав до ЗДА в 1905 р., або когось з його родини.

20256 Олександра Паламар мужа Василя, родженого 1907 р. (Гаї Старобродські, повіт Броди), який пропав підчас останньої совєтської війни 1945 р. на фронті.

20257 Марія Дорошевич, мужа Василя Івановича Дорошевича, уродж. 1907 р. у Підгірцях, пов. Стрий, забраного німецькою армією в 1944 році.

20258 Харитина Серщук дядька Петра Силука, котрий виїхав до ЗДА в 1912 р. зі села Великої Горбаші, київської области.

20259 Константин Онуликанич шваґра Дмитра Кряк зі села Полона, пов. Сянік.

20260 Петро Коркішко діда по мамі Василя Мацюк, який виїхав до ЗДА перед 1914 р. зі села Стеблінь, район Корсунь, обл. Київ.

20261 Іван Великий В. А. Колязку, який мешкав давніше у Савт Менчестер в стейті Кенектікот при вул. Вельц ч. 72.

20262 Катерина з Баґанів Ремінна сина Івана Василя зі села Улюч, пов. Березів та Андрія Баґан, сина Анни і Василя, який живе в Стейті Огайо.

20263 Максим Блищ тіточних сестер Катерину та Ганну Мань, які виїхали до ЗДА із села Теплички, пов. Ярослав.

20264 Андрій Скасків вуйка Олексу Кузишин с. Божиків, пов. Підгайці, який виїхав до 1949 р. до ЗДА.

Голоситись до:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE,
P. O. Box 1661
Philadelphia 5, Pa.

Читайте українські книжки й газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

КУПУЙТЕ В УКРАЇНСЬКІЙ ФІРМІ!

А Р К А

48 Іст 7-ма вул. в Ню Йорку,

поручає Українському Громадянству солідний товар із свойого складу в Ню Йорку. Там одержите різні **імпортовані товари.**

Швайцарські годинники тільки найкращих марок. Телевізійні апарати, радіо-апарати, автоматичні патефони. **Українські платівки в повному виборі;** на складі є також німецькі, американські, російські та інші платівки, зокрема клясичні та оперні твори. Жадайте каталоґів.

В „Арці" прекрасний вибір **імпортованих вовняних (шальонових) турецьких хусток;** шовкових, жоржетових та інших. **Вишивані жіночі блюзки** — великий вибір і дешеві ціни. Вишивані вовняні рушники; вишивані скатерті, серветки, подушки, крайки та ін. Нейлонові панчохи найкращої якости.

Гуцульські різьби (плоскорізьба, інкрустовані, мальовані): альбоми, касетки, тризуби, хрести, писанки.

Вічні пера: відомої марки „Пелікан" (нім.) та „Паркер 51" по знижених цінах.

Машини до писання: українські, американські, російські, — малі-портативні швайцарської марки „Гермес"; валізкові „Ундервуд" та інші.

ДЕТАЛЬ! ІМПОРТ! ГУРТ!

Замовлення виконуємо також поштою.

ARKA CO., 48 East 7th St., New York 3, N. Y.
Phone: GRamercy 3-3550

● РОЗШУКИ ●

Двоюрідну сестру **Людвику Паславську** (замужна Ворончак) з с. Городище к. Самбора, яка перебувала в Филаделфії, ЗДА пошукує: **Osyp Matolytsch, Elstone Ave. Keilor East Essendon, Vic. Australia.**

Маєте Артретизм, Ревматизм? Пощо терпіти, непотрібно. Leon Solid Liniment помагає — лише $2.25 в аптеці або пишіть. Leon Corn and Callous Salve $1.25 на нагнітки і мозолі (під подошвою тверда шкіра). **LEON, 311 — 5th Ave. Room 209-Sv, New York 16, N. Y.**

● Професійні оголошення ●

Dr. Med. R. TYLBOR
404 E. 9th St. (коло 1st Ave.) NYC
Tel. GRamercy 5-3993
Внутрішні недуги Flouroscopy. X-Ray, Electrocardiograph, Analysis. Переводимо аналізу крови для супружих дозволів.
Офісові години: щодня 1-3 і 5-8 p.m. В неділі від 10-2 попол.

Dr. S. CHERNOFF
223—2nd Ave. (cor. 14 St.) NYC.
Tel. GRamercy 7-7697
Острі й довгочасні недуги чоловіків і жінок. Шкірні. X-Rry. **Роздуття жил лікуємо без операції.** Переводимо аналізу крови для супружих дозволів. —
Офісові години: Щодня від 10 рано до 6:45 ввечорі.
Неділя від 11. до 1. по полудні.

ДР. М. МАЙЗЕЛЬ
107 E. 17th St., NEW YORK CITY
коло 4-ої Евеню і Union Sq.
Лікар зі старого краю, говорить по українськи, багато років успішно лікує гострі й застарілі недуги мужчин і жінок — недуги нирок і сечового міхура, ніг та загальне ослаблення. Лічення застриками пеніциліни та інших ліках. Аналіза крови, сечі і інших виділень. Аналіза крови для супружих дозволів.
Години: Щодня 10—1, 4—7; в неділю 11—1.
ЕКЗАМІНАЦІЯ $3.00

НЕДУГИ НІГ
жиляки — відкриті виразки запалення жил — ревматизм, артретизм — екзема — ішіас.
Лікування без операцій.
Години прийнять: Понеділок і четвер від 1 до 8 по полудні. Вівторок і п'ятниця від 1 до 6 по пол. Середа від 2 до 5 по пол. Субота від 11 перед пол., до 2 по пол. —У неділі і свята зачинено.
L. A. BEHLA, M.D.
320 W. 86th St., New York City
Phone: ENdicott 2-9178

ТИМ, ЩО ТЕРПЛЯТЬ ВІД СІНУСУ

Нарешті винайдено дивний, новий й кращий припис для полекші в муках, спричинених сінусом, сінною гарячкою і катаром, внаслідок заблокування носа. Докучливі болі голови від сінусу, болі вух, заткання ніздрів уступають негайно. Цей новий лік, званий БУТРАНОЛЬ—BUTRANOL мусить принести вам швидкі результати і найбільші, найтриваліші полекші, яких ви зазнали колинебудь — а якщо ні, то не буде вас коштувати ні одного цента. Отже, не зважаючи на те, які проби ви робили давніше, пробуйте ще БУТРАНОЛЮ і самі на собі переконайтеся, що він може для вас вчинити.

Нормальна ціна БУТРАНОЛЮ $2.50 за одну пачку. Одначе, за спеціяльним порозумінням з нашою газетою, ви дістанете цінний опуст. Вишліть тільки оце оголошення до BERJAC PRODUCTS, Dept. 622, 790 Troy Ave., Brooklyn 3, New York, а дістанете дві пачки тільки за $4.00, отже заощадите $1. Не треба посилати грошей. Заплатіть просто листоноші, коли вам доручить пакунок. BUTRANOL продається під гарантією, що гроші будуть повернені, якщо ви не будете вдоволені вислідом.

Ім'я ____________
Адреса ____________
Місцевість ________ Стейт ____

УКРАЇНСЬКА ФУТРЯНА РОБІТНЯ В НЮ ЙОРКУ
Roman KUSSOFF
41 W. 57th STREET (5th Floor), (між 5 & 6th Ave.)
NEW YORK CITY
Коли задумуєте справити нове футро, перемоделювати, направити, або дати до схову, так порадьтеся в цій справі з досвідченим скірником **Романом Кузевом.** Він напевно подбає, щоб ваше футро, джакет чи ковнір були зроблені по найновішим фасонам, солідно та з найкращих матеріялів.
Ціни приступні.
Інформації на телефон: PLaza 9-4238.

LOCAL — LONG - DISTANCE
MOVING — STORAGE
ПЕРЕВОЗОВЕ БЮРО
В. Е. БОГАЧЕВСЬКИЙ
335 E. 6th ST., NEW YORK 3, N. Y. — Tel. OR. 3-2484

РЕКОРДИ STINSON
МУЗИКА ДЛЯ ВАШОЇ СЛУХОВОЇ ПРИЄМНОСТИ
НАЙНОВІШІ НАЙКРАЩІ УКРАЇНСЬКІ ПЛИТИ (РЕКОРДИ)
народні пісні, коломийки, романси, оркестральна музика, опери і музика до танців.
STINSON records
Постачання по всіх країнах.
Домагайтесь повного КАТАЛОГА українських і російських плит СТІНСОНА в найближчій крамниці, або пишіть за ними до:
UNION SQUARE MUSIC SHOP, Inc.
27 UNION SQUARE WEST, NEW YORK 3, N. Y.

НОВИЙ КАТАЛОГ! НОВІ КНИЖКИ!

Таємний фронт, сензаційний роман, С. Любомирський, ст. 149	$ .85
Селянська Санаторія, повість, О. Звичайна, 218 ст.	1.65
Пригоди молодого лицаря, роман з козацьких часів, 2 томи, С. Черкасенко	2.50
Мана, повість, Д. Гуменна	1.75
Максим Залізняк, історичний роман, 2 томи, В. Радич	2.50
Страшна Помста, повість, М. Гоголь	1.25
Івасик Орлик, оповідання та вірші для дітей, І. Шуґай	.40
Для малят про звірят, збірка віршів з ілюстраціями, К. Перелісна	.60
Українська Мова, письмові й граматичні вправи для початкових шкіл, П. Миролюбний	1.00
Один з 15 мільйонів (в англійській мові) М. Приходько	2.75

УВАГА! Вже вийшов з друку ілюстрований Каталог книжок та грамофонових платівок (рекордів) Української Кооперативи „Калина", на 1953 рік.

Це НАЙНОВІШИЙ каталог української книжки на еміграції, він повинен знаходитися в кожній українській хаті.

Повищий КАТАЛОГ висилаємо БЕЗПЛАТНО.

Пишіть на адресу:
KALYNA UKRAINIAN CO-OPERATIVE LIMITED
862 Main Street, Winnipeg, Man., Canada.

EVergreen 3-4450
FILL YOUR BINS NOW
Spring Prices IN EFFECT
MAPLE Coal& Coke Co.
antracite FUEL OIL bituminouh
OIL BURNERS
SALES & SERVICE
72-74 Box Street
BROOKLYN 22, N. Y.
Федько Куддак.

ДОБРА НОВИНА ДЛЯ ТОГО, ХТО ТЕРПИТЬ ВІД РЕВМАТИЗМУ.
Болі можна приборкати!
Різні звідомлення вказують, що болі, викликані РЕВМАТИЗМОМ або НЕВРАЛҐІЄЮ можуть бути переможені ліком ANTRO—АНТРО. Тисячі, що терплять і почуваються знеможені або знеохочені, радісно розголошують справжню полегшу. Багато кажуть, що біль скінчився вже після зажиття першої дози.
Читачі оцієї газети, що терплять муки болю, можуть дістати ANTRO, висилаючи оцей вирізок до **KINGSLY CO., Dept. 13, Box 415, Peekskill, N. Y.** Звідти вишлють вам дві три-долярові пачки тільки за $5.00, отже з знижкою від нормальної ціни. Не треба посилати грошей — заплатите просто листоношеві, коли він доручуватиме пакунок. Одначе зробіть це негайно, бо запас по зниженій ціні обмежений.
Ім'я ____________
Адреса ____________
Місцевість ________ Стейт____

ДР. ДЕРУГА
З европейським дипломом
128 EAST 86th STREET
Недуги міхура, шкіри, крови й недомагання тазових органів.
Нервовість, Ослаблення залоз, Канаральний стан. Структура, Улькус (боляк).
У будні: 10—2 й 4—9 години.
ОГЛЯДИНИ И БАДАННЯ КРОВИ $3.00.
Над зупинкою підземки Лексінґтон Евеню.
• Центральне положення, догідний доступ звідусіль.
• Окремі ждальні для жінок.

ВУЙКІВ і КОПЕЦЬ
ЗНАНА УКРАЇНСЬКА КУШНІРСЬКА ФІРМА
виконує на замовленн елеґантні футра.
Найновіші фасони і досконалий ґатунок шкурок — це запорука задоволення нашої клієнтелі.
ПРОСИМО ЗАЙТИ І ПЕРЕКОНАТИСЬ!
Переробляємо всякого роду футра, — жакети, нагортки й подібне.
Адреса фірми:
WUJKIW & KOPIEC, INC.
111-115 East 7th Street, New York 9, N. Y.
(Між 1-ою й „А" Евнями).
Телефон: SPring 7-8710
Крамниця відчинена кожного дня від год. 9 ранку до 7:30 вечора, — а у четвер до год. 9 вечора.

ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
COMPLETELY AIR CONDITIONED
ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕЙТІ NEW JERSEY
Ціни приступні для всіх Обслуга чесна і найкраща.
У випадку смутку в родині кличте як в день так і в ночі:
JOHN KOWALCHYK
129 GRAND STREET, cor. Warren Street, JERSEY CITY 2. N. J.
Tel. HEnderson 4-5131

ІВАН БУНЬКО
УКР. ПОГРЕБНИК
Заряджує погребами по ціні так низькій як $150
Обслуга чесна і найкраща

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
Dignified funerals as low as $150.
Telephone: GRamercy 7-7661.
437 EAST 5th STREET
New York City

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і околицях
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку даром.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

ТАРЗАН, ч. 3,000. Карколомний стрибок.

„Це пісня смерти!", гукав Люкаг. „Жерці дають жертву в руки Пан-Аглюка, ідола вогню! Спішімся!"

„На бік, коріяне! Ми хочемо пройти"! ричав Тарзан. „Стій!", кричав коріянин. „Ніхто не сміє ввійти до святині Пан-Аглюка!"

Прогримів лютий виклик самця-мавп, коли Тарзан, скачучи вперед немов атакуючий лев, скочив у середину коріян.